

14 PILCHOWICE – (O. GLIWICKO-TOSZECKI) - ID. 451

Najważniejsze cechy lokalnych form urbanistyki i architektury:

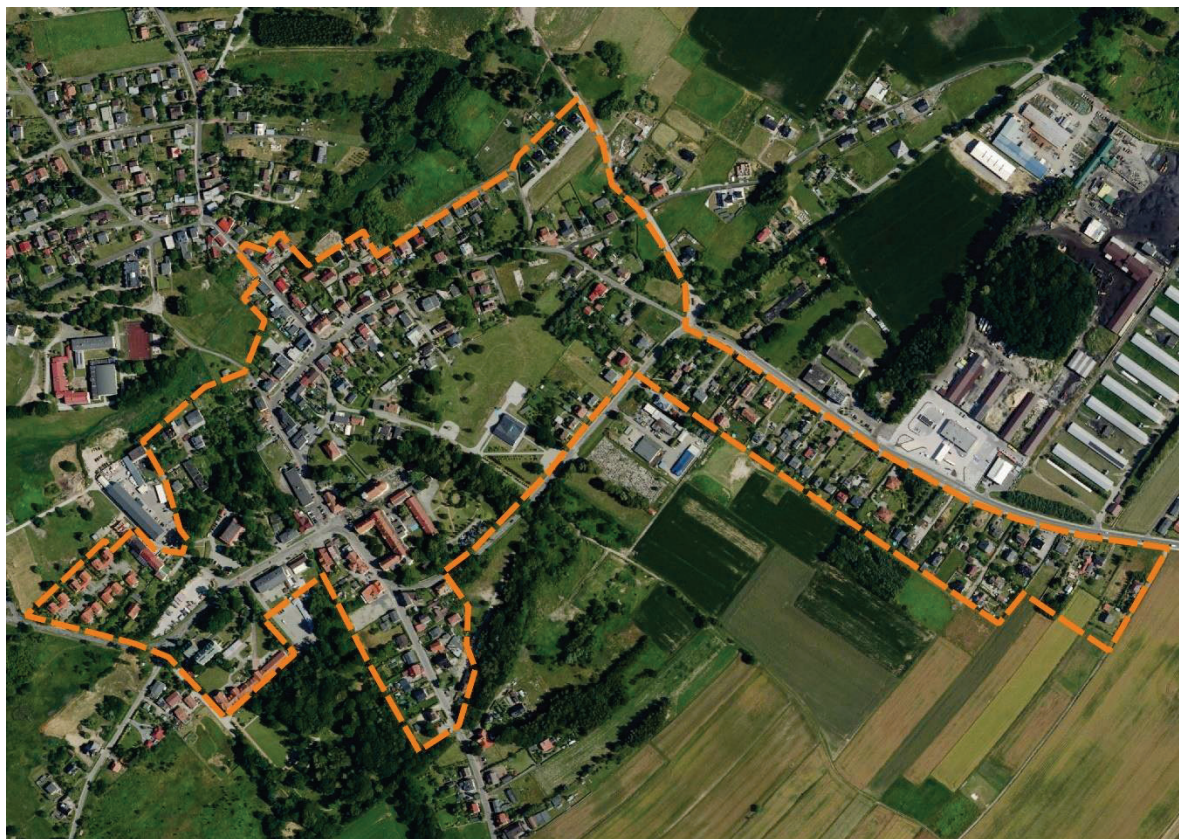
- zachowany układ urbanistyczny wsi z elementami zabudowy małomiasteczkowej w centrum, kościół jako dominanta przestrzenna.
- zachowane przykłady tradycyjnej architektury wiejskiej zagrodowej, budynki murowane i drewniane z dachami stromymi, kryte dachówką ceramiczną i blachą, elewacje tynkowane i z cegły licowej.

1	NAZWA LFA			PILCHOWICE - zabudowa wiejska
2	LOKALIZACJA			obszar gliwicko-toszecki, wieś sołecka i siedziba gminy Pilchowice, powiat gliwicki, dawna wieś rycerska z XIV w., w centrum wsi kościół parafialny p.w. Ścięcia św. Jana Chrzyciela (1780 r.), plebania, dawna szkoła, cmentarz, szpital chorób płuc (dawny klasztor Bonifratrów z początku XIX w.)
3	KATEGORIA	funkcja		mieszkalno-usługowa, rolnicza
		rodzaj		zabudowa wiejska, w centrum wsi zabudowa małomiasteczkowa
		spójność obszarowa		jednorodna zabudowa wiejska z elementami zabudowy małomiasteczkowej, z dobrze zachowanym zabytkowym centrum, nowe domy mieszkalne w większości utrzymane w charakterze lokalnej architektury
4	CECHY CHARAKTERYSTYCZNE			PARAMETRY
5	układ zabudowy, w tym linia zabudowy			wieś wielodrożnicowa na planie średniowiecznym o zachowanym układzie przestrzennym, zachowana miejscami dawna zabudowa zagrodowa,
6	forma budynków	gabaryty obiektów	wysokość zabudowy	1 – 2 kondygnacje, wys. 7– 10
			proporcja, kształt bryły	proporce i kształty brył zróżnicowane
			wysokość górnej krawędzi elewacji frontowej, proporcje pomiędzy wysokością ściany (jej gzymsu lub attyki) a wysokością dachu	3 – 7 m, 1:0,3 do 1:2,0
			geometria dachu (kąt nachylenia i układ połaci dachowych)	dachy najczęściej dwuspadowe, rzadziej z naczótkami, w dachach stromych facjatki, kąty nachylenia od 15 do 45 st.
			poziom posadowienia parteru	0,2 – 1,0 m
			procent przeszklenia elewacji	od 10 – 25 %

7	charakterystyczne elementy konstrukcyjne i zdobnicze		domy murowane z cegły licówki, w części tynkowane, dekoracje elewacji najczęściej skromne (ceglane gzymsy, obramienia okien i drzwi), w domach tynkowanych dekoracja fasad tynkarska z fragmentami ceglanymi, w niektórych domach drewniane ganki przy głównych wejściach
8	stosowane materiały wykończeniowe		cegła, tynk
9	charakterystyczne cechy elewacji budynków, w tym	kolorystyka	odcienie czerwieni, tynki jasno szare, w jasnych odcieniach ugru
		cechy stolarki okiennej i drzwiowej: kolorystyka, podział kwater okiennych i drzwiowych, stosowane materiały	stolarka okien i drzwi drewniana, w kolorach białym, drewna, zieleni, drzwi w odcieniach brązu, kwatery okien wielopolowe, współczesne jednopolowe
10	charakterystyczne cechy dachów budynków w tym	kolorystyka	zróżnicowana: odcienie szarości, czerwieni, ciemnego grafitu
		stosowane materiały	pierwotnie- dachówka ceramiczna, papa, wtórnie - papa, blacha, blachodachówka
11	cechy małej architektury i ogrodzeń	detal architektoniczny	ogrodzenia pierwotnie - murowane, drewniane, współcześnie także siatka i pręty metalowe, z prefabrykatów betonowych
		stosowane materiały	cegła, drewno, pręty i siatki metalowe, beton

Rekomendacje i wnioski dotyczące zachowania charakteru obszaru LFA:

Utrzymanie zachowanego układu centrum wsi wielodrożnicowej na planie średniowiecznym. Dachy dwuspadowe strome z okapami, odcienie szarości lub czerwieni. Wysokość zabudowy nie wyższa niż 2 kondygnacje. Domy murowane, tynkowane, ściany budynków gospodarczych z kamienia, cegły, desek lub tynkowane. Elewacje budynków w kolorach jasnych, naturalnych, odcienie bieli, szarości, ugrów.

Ryc. 101. Pilchowice - zabudowa wiejska z centrum o charakterze małomiasteczkowym.

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Obszary zabudowane wyróżniające się LOKALNĄ FORMĄ ARCHITEKTONICZNĄ (LFA)

Ryc. 102. Pilchowice – Szpital Chorób Płuc im. Św. Józefa w budynku dawnego klasztoru Bonifratrów (XIX w.) w centrum miejscowości (fot. A. Grzybowski).

Ryc. 103. Pilchowice – zabudowa o charakterze małomiasteczkowym w centrum wsi. (fot. A. Grzybowski).

Ryc. 104. Pilchowice – budynek mieszkalny przy ul. Dworcowej o cechach lokalnej architektury. (fot. A. Grzybowski).

Ryc. 105. Pilchowice – widok na kościół p.w. Ścięcia św. Jana Chrzciciela, dawną szkołę i szpital. (fot. A. Grzybowski).